

321842

1 9 2 2

CUVÂNTĂRILE
MAIESTĂȚII SALE
REGELUI FERDINAND I
CĂTRE
ACADEMIA ROMÂNĂ

1890-1921

123.450/1960

4413/67

194/06

B.C.U. Bucuresti

C20061168

SIRE,
MARITĂ DOAMNĂ,

INECUVĂNTATA domnie a Maie-
stăților Voastre, a cărei glorie pentru
toate timpurile este și va fi unirea tuturor
Românilor din cuprinsul Daciei străbune
în Statul național, a inaugurat o nouă
epocă în istoria neamului românesc, reu-
nind pentru totdeauna într'o Românie
Mare una și nedespărțită Patria
română ce dreaptă moștenire ne-au lăsat legionarii lui
Traian Impăratul.

Această măreață cucerire națională, râvnită de veacuri,
a primit consacrară sa solemnă prin încoronarea Maie-
stăților Voastre ca primul Rege al tuturor Românilor și ca prima
Regină a Națiunii unite, la Alba-Iulia lui Mihai Viteazul,
încoronând aspirațiunile seculare și luptele eroice pentru
libertate și unitatea națională.

Dela Nistru până la Tisa, din Carpații păduroși până la
Mare și până în Pind, Româniimea toată, împreună cu Na-
țiunile aliate și amice reprezentate la măreața serbare, Vă

binecuvintează și premărește, mărite Rege și Domn, mărită Doamnă și Regină, binecuvintează și premărește această zi de serbătoare națională, binecuvintează și premărește marele act istoric care încheie pentru totdeauna un trecut de durere și de suferințe sub stăpâniri străine ale fraților despărțiți și deschide o eră nouă de înflorire și mărire națională în Patria unită acum de-a pururea.

Cu cea mai vie însuflețire și cu cel mai profund respect, Academia Română aduce Maiestăților Voastre, Înaltului său Protector și Președinte de onoare și Preagrațioasei sale Asociate ca Membru de onoare, omagiile sale cele mai devotate și urările sale cele mai călduroase pentru fericita încoronare a primului Rege și primei Regine a tuturor Românilor, actul cel mai strălucit și înălțător ce s'a înscris în analele istoriei române.

Dela înființarea sa ca înalt institut de cultură națională al tuturor Românilor, odată cu întemeierea Augustei Dinastii care a îndeplinit aspirațiunile naționale pentru Autoritate dinastică, Independență și Unire, Academia Română a cultivat și întreținut vie conștiința unității naționale la Români de pretutinde. Și când se împliniă jumătate de secol de activitatea ei culturală sub ocrotirea Măritei Dinastii, Maiestatea Voastră, Sire, ați tras sabia vitejească pentru desrobirea fraților subjugăți și îndeplinirea unității naționale.

Cu binecuvântarea Proniei care conduce vitejia dreptă la biruință și dreptatea la izbândă; prin vitejia, înțelepciunea și dragostea de neam a Maiestății Voastre, Sire, Părinte al Patriei, și cu concursul luminat și pilda eroică a Maiestății Voastre, Mărită Doamnă, Mamă duioasă a ostașilor luptă-

tori pentru Țară; prin înțelepciunea și patriotismul luminaților bărbați de Stat cari cu credință și inimă au servit Tronul și Națiunea, și prin eroismul și jertfa sublimă a ostașului român, — visul de veacuri al neamului românesc aievea s'a împlinit, luptele și străduințele lui pentru viață națională, libertate și progres, cu glorie s'au încoronat.

Binecuvântată fie aceasta biruință de-a pururea!

Să trăiți, Sire!

Să trăiți, Mărită Doamnă!

Trăiască Augusta Dinastie!

Trăiască și înflorească România!

CUVÂNTARE

ROSTITĂ CU OCAZIUNEA PROCLAMĂRII
A. S. REGALE PRINCIPELUI MOȘTENITOR
FERDINAND CA MEMBRU ONORAR

ȘEDINȚA DELA 16 MARTIE 1890

Președintele M. KOGĂLNICEANU salută pe MM. LL. Regele și Regina adresându-Le următoarea alocuțiune:

Sire,

Academia și-a luat începutul sub glorioasa Domnie a Maiestății Voastre. De aci datează nașterea ei, întemeierea ei, creșterea ei.

Primind președinția Academiei și luând Insuș parte la lucrările noastre, Maiestatea Voastră ați întărit încă mai mult această instituțiune, pe când prezența Maiestății Sale Reginei, al căreia geniu s'a vestit peste hotarele României, a înălțat Academia în ochii tuturor, dându-i o splendoare netăgăduită.

Astăzi avem fericirea a primi în sânul acestui însemnat institut cultural pe Moștenitorul Tronului.

Noi, bătrânii, ne ducem: dar salutăm cu bucurie pe junele Principe, ale cărui forțe ne vor întineri în restul zilelor noastre și vor îmbărbăta la muncă pe cei cari rămân în urma noastră.

Sire, din momentul în care ați îmbrățișat cauza română și ați luat asupra-Vă frumoasa misiune de a conduce poporul român, Maiestatea Voastră ați fost, la noi, protectorul științei și al artelor. Suntem siguri că vlăstarul familiei Hohenzollern, care începe a lucra și el la edificiul național, va rămâne credincios datinelor ilustrei Sale familii și căiei deschise de Maiestatea Voastră, ocrotind dezvoltarea culturii naționale.

Mă opresc aci: însă nu pot să nu aduc aminte, că o răsplătire frumoasă Vă așteaptă, Sire, precum și pe prea grațioasa noastră Regină și pe Nepotul Vostru, Moștenitor al Tronului, pentru protecțiunea ce dați Academiei; căci este știut, că știința, literele și artele nu au fost niciodată ingrate pentru Suveranii cari le-au îmbrățișat.

Aclamăm dar cu o mare bucurie în mijlocul Academiei pe Principele Moștenitor ca coleg și conlucrător în întinsul domeniu al științei.

M. S. REGELE a binevoit a răspunde prin următoarele cuvinte:

Domnilor,

Mulțumim din tot sufletul pentru cuvintele pline de simțire ce d-voastră Ne adresați în numele Academiei.

În fiecare an, Regina și Eu, venim cu o reînnoită și vie mulțumire în mijlocul d-voastre, unde aflăm totdeauna o primire așa de călduroasă. De astădată mulțumirea Mea e cu atât mai mare, că introduc în sânul Academiei pe iubitul Meu Nepot, pe Moștenitorul Tronului. Învățând de timpuriu frumoasa limbă românească și prețuind de pe acum istoria națională, atât de bogată în evenimente mari și glorioase, El este în stare a cunoaște desvoltarea și propășirea Statului românesc, faptele însemnate ale trecutului, renașterea poporului nostru. Având acum pe Moștenitorul Meu lângă Mine, voiu deșteptă și voiu încălzi necontentit în inima sa simțimântul datoriei către țară și a iubirii de Patrie, pentru ca la timpul său să poată ocupa cu vrednicie locul înalt, de unde e chemat să fie un apărător convins al instituțiunilor Țerii, un sprijinitor plin de râvnă și înfocat al limbii și al literaturii românești pe care am îmbrățișat-o cu atâta statornicie și dragoste din ziua când numele Meu a fost înscris în fruntea Academiei.

Această onoare o pot răsplăti numai prin o voință hotărâtă de a face ce este în puterea Mea, ocrotind științele și împodobind istoria națională prin fapte vrednice ale neamului românesc.

Totdeauna-Mi amintesc cuvintele lui Propertius, amicul lui Ovidiu: «in magnis voluisse sat est».

M. S. REGELE, terminând, a binevoit a da cuvântul A. S. Regale Principelui Ferdinand, care a adresat Academiei următorul discurs:

Domnilor,

Cu inima pătrunsă de recunoștință am ascultat cuvântarea prea iubitului Meu Unchiu și la rândul meu, dar numai îndemnat de Regele, îndrăznesc a roști câteva cuvinte înaintea acestei adunări de bărbați învățați, în mijlocul cărora pentru întâia oară am onoare de a mă afla.

Este în acelaș timp și o datorie din parte-mi a luă cuvântul spre a exprimă adâncul meu sentiment de recunoștință pentru marea distincțiune ce Academia mi-a făcut, proclamându-mă ca Membru Onorific al acestui înalt așezământ de cultură națională, unde tineretea mea neîncercată să se călăuzească de neperitoarele lumini ale științei.

Am avut fericirea că s'au îngrijit de timpuriu a mă învăța frumoasa limbă românească, și mi-a fost drag să o învăț, pentrucă ea mi-a înlesnit cunoașterea de aproape a literaturii populare, a datinelor, obiceiurilor, dar mai ales a bogatei istorii a neamului românesc.

Am putut ceti și înțelege astfel numeroasele publicațiuni ale Academiei, cari mi-au arătat cât de mult s'a făcut pentru propășirea științelor și literelor în România. De câte ori am avut aceste scrieri înaintea ochilor, am zărit ca o vedenie minunată icoana Țerii însăș; licărind altădată ca o scânteie luminoasă pe cerul răsăritean, crescù de atunci din zi în zi, se mări plină de vlagă și de fală, ca o stea cu raze limpezi pe malurile Dunării și țărmlul Mării Negre.

Iubitul meu profesor, d-l Păun, mi-a insuflat neîncetat

dragoste pentru istoria națională, încredințat fiind că spre a putea ști bine cine e și cât prețuește un popor, trebuie negreșit și mai presus de toate să se cunoască trecutul său. De aceea m'am îndeletnicit de a ceti cu multă luare aminte monumentele noastre istorice.

Datoresc și eu ca toți Români o vie recunoștință d-lui Kogălniceanu, astăzi venerabilul Președinte al Academiei, și care m'a întâmpinat cu așa de bine simțite cuvinte, căci prin culegerea și tipărirea cronicelor noastre mi-a ușurat apropierea de aceste comori de mari învățăminte, izvoare nesecate de fapte strălucite și de mândrie națională.

Cum să nu fim oare mândri, când cetind acolo despre luptele vitejești și glorioase cu toți cei mai cumpliti ai noștri vrăjmași, când întâlnim numele și faptele atâtor Voevozi însuflețiți de iubirea de moșie până la jertfă? In toate vremile au trăit Români, și pe tron și în rândurile poporului, cari nu au uitat, precum zice Ienăchiță Văcărescu:

«Creșterea limbei românești
«Și-a patriei cinstire».

Câte lucruri de cel mai mare interes nu am găsit, cu o firească și iertată mirare pentru mine, în toți cronicarii, dar mai cu seamă în cei doi mai de frunte, Miron Costin și Ioan Neculcea! Cu deosebire Neculcea m'a fermecat cu limba-i curată, cu stil împodobit cu icoane pipăite și cu așa de sănătoase povește. Cele patruzeci și două de *cuvinte* — cum le numește el — dela începutul cronicii sale, sunt ca o galerie de cadre mici, dar cu măiestrie zugrăvite, pe cari ochiul nu se mai satură privindu-le. Câte chipuri vii, fapte, legende, cugetări înțelepte în fiecare din ele!

Atunci am înțeles cum și de ce el a insuflat talentul unui Alecsandri, unui Bolintineanu. Dintre toate însă mi-au dat de gândit vieța și întâmplările lui Milescu-Cârnu, învățătorul lui Petru-cel-Mare, purtătorul numelui român

până în Suedia, unde scria latinește; și până în China — Țara Chitailor — ca sol al Rusiei; și când aceasta? Intr'un timp în care puțini s'ar fi gândit că în România se pot desvoltă asemenea oameni învățați și cu înalte destoinicii sufletești. Apoi dacă acum două, trei sute de ani focul sfânt al științei ardea cu atâta lumină în țara noastră, din sânul căreia se naște un Petru Cercel, domn întreg la minte și poet plăcut, apoi Cantemirii, unul istoriograf mare, altul poet nu mai puțin mare; un Neagoe Basarab care înalță, pe malul Argeșului, cel mai măreț locaș dumnezeesc, vestit în toată lumea; — cum să nu punem cea mai nestrămutată credință în viitorul Țerii noastre, binecuvântată de Dumnezeu, în care nici împilările dușmanilor, nici întunericul unor vremi amare, n'au putut năbuși izbucnirea geniului național. Când privesc înapoi la șirul atâtor fapte mărețe, pilde și dovezi vii ale puterilor neamului românesc, cum să nu fiu mândru că soarta m'a adus în această frumoasă țară, înzestrată cu atâtea daruri și cu mare viitor. Mă voiu sili dar neîncetat a învăța, a mă lumina și a ascultă povețe bune spre a putea fi folositor noiei mele patrii, care m'a întâmpinat cu atâta căldură, arătându-mi atâta iubire.

O dovadă nouă, cu deosebire măgulitoare pentru mine, am primit'o astăzi prin înscrierea mea ca Membru Onorific al Academiei. Încă odată vă exprim adânca mea mulțumire pentru această înaltă distincțiune de care mă voiu sili a mă arăta pururea vrednic.

CUVÂNTARE

ROSTITĂ LA DESCHIDERA SESIUNII
GENERALE DIN 1905

ȘEDINȚA DELA 15 MARTIE 1905

Președintele I. KALINDERU, deschizând ședința, salută pe A. S. Regală Prin-
cipele Moștenitor Ferdinand prin următoarele cuvinte:

Alteță Regală,

Știți cât de numeroase și de neprețuite dovezi de ocrotire și de înaltă bunăvoință ne dă Augustul Vostru Unchiu, Protectorul Academiei. Ne bucurăm dar cu toții, când Alteța Voastră Regală ne onorează cu acelaș interes, ceea ce arată că Academia Română se va bucura pururea de osebita atențiune a Dinastiei Române. Țara urmărește cu deosebită mulțumire activitatea Alteței Voastre Regale, iar noi vă păstrăm recunoștința pentru momentele ce ne consacrați și sperăm că vom avea de multe ori marea onoare de a vă saluta respectuos în această incintă.

Sunt interpretul tuturor colegilor mei, rugând Pronia să ocrotească și să călăuzească, acum și pururea, pe Alteța Voastră Regală și pe toată Dinastia Română.

ALTEȚA SA REGALĂ PRINCIPELE ROMÂNIEI binevoiește a răspunde următoarele:

La cuvintele calde și cordiale cu cari sunt întâmpinat de d-l Președinte în numele Academiei Române nu pot răspunde mai bine decât aducându-vă expresiunea adânc simțitei mele recunoștințe.

Am venit în mijlocul d-voastre îndemnat de interesul tot mai viu ce resimt față de activitatea acestui așezământ de înaltă cultură, ale cărui lucrări le urmăresc continuu prin *Anale* și celelalte publicațiuni.

Plăcerea și satisfacțiunea ce simt, asistând la ședința de deschidere a sesiunii generale din acest an, e cu atât mai mare, cu cât din programul ce așteaptă munca d-voastre văd încă odată cu câtă râvnă bărbații noștri de știință lucrează la cultivarea și dezvoltarea literaturii române, la pătrunderea problemelor științei și la cercetarea și cunoașterea tot mai amănunțită a istoriei noastre naționale.

Fac dar cele mai călduroase urări ca munca d-voastre să dea roade tot mai frumoase și ca Academia, făclie a culturii române, să răspândească tot mai puternic și mai departe razele ei binefăcătoare spre binele scumpei noastre țeri.

4413/67

CUVÂNTARE

ROSTITĂ IN ȘEDINȚA DELA 3 APRILIE 1908

Președintele A. SALIGNY salută pe A. S. R. Principele Ferdinand cu următoarele cuvinte:

Alteță Regală,

Academia Română salută cu adânc respect și cu mare bucurie pe Alteța Voastră Regală în sânul ei. Greuți de tot felul ne-au lipsit în ultimii ani de marea fericire, cu care ne-am obișnuit, de a vedea adeseori în fruntea noastră pe Maiestatea Sa Regele și pe Alteța Voastră Regală. Legături puternice strâng Academia, reprezentantă a înaintării culturale a neamului românesc, de Augusta noastră Dinastie, care a înălțat patria în toate direcțiunile activității omenești.

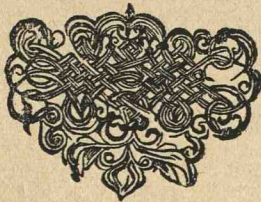
Academia este fericită că Alteța Voastră Regală urmăriți lucrările ei și purtați un viu și neconținut interes pentru dezvoltarea acestei Instituțiuni.

Ne folosim de ocaziunea zilei de astăzi pentru a ură Maiestăților Lor Regelui și Reginei, Alteței Voastre Regale și Alteței Sale Regale Principesei ani fericiți și îndelungați pentru binele patriei, spre a vedea ridicându-se în strălucire tinerele vlăstare ale Regatului: Auguștii copiii ai Altețelor Voastre Regale.

A. S. R. PRINCIPELE FERDINAND binevoiește a zice:

Aduc cele mai vii mulțumiri pentru simțimintele ce-mi exprimați. Dacă n'am putut asista anii trecuți la ședințele acestei înalte adunări de bărbați învățați, au fost împrejurări triste cari, în cea mai mare parte, m'au silit să fiu absent. Totdeauna însă am urmărit cu cel mai mare interes lucrările Academiei și simt o vie bucurie, că astăzi, după trei ani, mă găsesc iarăș în mijlocul Domniilor Voastre. Fiți siguri că și de aici înainte voi urmări cu acelaș mare interes lucrările Academiei, căreia îi urez un strălucit viitor.

CUVÂNTARE

ROSTITĂ CU OCAZIUNEA PROCLAMĂRII
PREMIILOR ACORDATE ÎN 1915

Ș E D I N Ț A D E L A 29 M A I U 1915

Președintele Dr. C. I. ISTRATI salută pe MM. LL. Regele și Regina cu următoarele cuvinte:

*Sire,
Doamnă,*

Fiți bineveniți în mijlocul nostru!

Facă-se ca această zi, în care pentru întâiaș dată, al doilea nostru Rege, cu Augusta Sa soție, trece pragul întâiului așezământ de cultură a neamului, să fie crestată pe răbojul timpului și al faptelor românești, ca începutul unei noi ere de înaintare și lumină.

Născutu-sa această Academie sub fericita și la începutul îndelungatei Domnii a marelui Rege, sub care ajuns-a ea, cu încetul, dar necurmat și fără meteahnă, la starea sa de față.

Primul Rege, neuitatul nostru întâiu Protector și Președinte de onoare, pus-a adesea umărul, cu aleasă pornire sufletească și cu îndelungată și largă dărnicie, pentru ca ceace se născuse odată cu începutul Domniei Lui, să fie în lumină vie, când va închide El ochii.

Așa s'a și întâmplat, fie-I țărâna ușoară!

Astăzi, Maiestatea Voastră, urmașul Său, crescut în aceleași sănătoase idei de muncă, de cinste, de regulă în îndeplinirea datoriei, de înălțare prin cultură și de ridicare a poporului pe toate căile, astăzi, când cu fericire avem pe Maiestatea Voastră ca Președinte de onoare și Protector, suntem convingși că opera bătrânului și marelui Rege va fi ajutată de puteri mai tinere și că Academia va căpăta hotărâta ei așezare și vază sub Domnia Maiestății Voastre.

Instituțiunea noastră, din prima zi a sesiunii sale generale, a ținut să înceapă lucrările ei, aclamând ca ai săi, pe Maiestățile Voastre.

Astăzi când se răsplătește de ea munca celor ce fac parte din mănunchiul dela care așteptăm să se reverse fală asupra neamului, Maiestățile Voastre ați găsit cu cale, și foarte nimerit ați cugetat, a ne face cinstea de a lua parte la această solemnă ședință.

Nu ieau aceasta ca o întâmplare, dar văd în faptul ei, din contra, o arătare pentru viitor a legăturilor tot mai strânse dintre Academie, în rostul ei cel mai ales de îndrumătoare a muncii intelectuale dela noi, și caldul interes pe care Maiestățile Voastre îl purtați acestei ramuri a activității noastre naționale.

Prin litere și științe, prin cultivarea adevărului și iubirea frumosului, prin pătrunderea necontenită a necunoscutului și prin făurirea de noi izvoare de fericire — de orice fel — omenirii, căutăm și noi, în mod modest încă, de sigur, dar hotărît, să intrăm în falanga acelor cari fac ca lumea să meargă tot înainte.

Academia Națională?! Da, dar în înțelesul de a căută ca neamul nostru să se ridice cât mai mult, nu numai pentru el, dar și pentru omenirea din care face parte.

Adevărata civilizațiune nici nu poate face deosebire între aceste două activități și directive.

A lucră numai pentru una și împotriva celeilalte e a nu cunoaște nici firea lucrurilor omenești, nici rostul popoarelor ce alcătuiesc omenirea.

Sire,

Un neam întreg Vă privește și urmează cu încredere, inimile tuturor bat împreună și din gândul și fapta comună a neamului și a conducătorilor de tot felul, în fruntea cărora se află *Maiestatea Voastră*, va izvorî, nădăjduim, o epocă nouă spre cinstea și mărirea *Dinastiei și fericirea României*.

Academia, prima noastră instituțiune culturală, a sămănat și ea de mult semințe cari au încolțit sub marele Rege și ale căror roade le va culege *Maiestatea Voastră*.

Înainte dar, *Sire*, pe terenul cultural, căci pe această cale se ridică omul, se întărește familia, se înalță neamul și se face vieța mai plăcută și mult mai rodnică, prin munca cât mai împărțită de toți laolaltă.

Munca numai în astfel de condițiuni încetează de a fi obidă și devine o fericire!

Înainte dar prin cultură, căci numai ea oțelește cu adevărat caracterele, întărește credințele, duce la sacrificii, până la propria moarte, sălășluită cu voie bună pentru neam și adevăr, și ajunge a constitui astfel adevărata putere a popoarelor în primejdia și vâltoarea luptelor de tot felul.

Doamnă,

Maiestatea Voastră sunteți a doua a noastră Membru de onoare. Inzestrată cu adevărate însușiri artistice, iubind frumosul și adevărul, înțelegând rostul vremurilor și datoria Coroanei ce acopere frumoasa Voastră frunte, ați căutat a produce opere de artă; ați

scris pentru copii, cum ați avut bunătatea a mi-o spune, ceeace Vă înalță și cinstește și mai mult încă; nu pregetați a încuraja, prin toate mijloacele, artele și pe artiști, și la nevoie, învingând teama molimei ucigătoare, ați îmbrăcat haina de sacrificiu pentru căutarea nenorociților atinși de holeră.

Țara, Bună Regină, V'a urmat și V'a admirat.

Ați dat neconținut dovezi de înțelepciune și de iubire a artelor frumoase.

Cei vechi, bătrânii omenirii — și știau ei ceeace făceau — au luat chipul frumos al unei femei și din el au creat pe Minerva, zeița înțelepciunii și a artelor frumoase și utile.

Fiți, Mărită Regină, Minerva noastră!

Fie ca inima Maiestății Voastre să bată cât mai mult, cât mai tare și cât mai cald, alături cu aceea a femeii române, așa de bine înzestrată de Dumnezeu, după zilele de îngrijorare, în ziua mare și atât de așteptată a fericirii neamului.

Ca atâtea femei de ale noastre de pe vremuri; ca Elena cea înțeleaptă și învățată a marelui voevod Mateiu Basarab, sora lui Udriște Năsturel, fiți sfetnica luminată și cumpănită a ilustrului Vostru soț, fiți zâna care să urzească fericirea zilei de mâine a neamului îndurerat și atât de dornic de zile bune și înălțătoare.

Academia Română, urând Dinastiei întregi sănătate și fericire, Vă primește astăzi cu brațele deschise, plină de respect, de iubire și încredere!

Să trăiți!

M. S. REGELE binevoiește a răspunde prin următoarea cuvântare:

*Domnule Președinte,
Scumpi Colegi,*

A trecut câțva timp de când n'am mai călcat pragul acestui așezământ de înaltă cultură; am primit deci cu o adevărată și netăgăduită plăcere invitația Domniei Voastre, de a lua parte la ședința de azi și de a prezida la distribuirea premiilor, prin care se încoronează munca și talentul.

Dacă ieau acuma locul de onoare ocupat un lung șir de ani de Augustul Meu predecesor, vă mărturisesc că sunt două sentimente opuse ce se luptă în inima Mea. Cu jale Mă gândesc la aceia, a căror trecere într'o lume mai fericită a lăsat goluri dureroase în rândurile acestei societăți de învățați și cari, cu inima lor caldă și patriotică, închinaseră o mare parte a muncii lor Academiei Române, contribuind astfel nu puțin a-i face un nume de onoare între societățile științifice.

Cu cuvinte calde ați reamintit, Domnule Președinte, pe Marele Rege, care fusese sufletul acestui institut cultural și care ca Protector mărinimos luase parte activă la lucrările ei, cu graiul și cu pana. Să-Mi fie îngăduit Mie, succesorul Lui, de a-Mi oprî pentru o clipă gândul Meu în fața unui alt fiu al țerii, care ca om de Stat fusese un sfetnic înțelept și un prieten credincios al Marelui Rege.

În activitatea sa politică, el a avut drept deviză: «Salus rei publicae suprema lex». Principiul călăuzitor în lunga lui ședere pe pământ îi fusese convingerea, că adevărata

valoare a vieții constă în munca încordată, că numai acela merită cinstea oamenilor care pune cunoștințele și puterile sale în serviciul obștesc.

Pentru dânsul cea mai mare satisfacție eră de a munci și a produce cu suflet înalt, cu inimă curată, cu conștiință nepătată.

Mie, Regelui său, să-Mi fie permis să profit de întâia ocazie pentru a închină aceste cuvinte de recunoștință vechiului și credinciosului prieten, D. Sturdza, care fusese atâta timp Secretarul General al Academiei.

Sunt convins că tălmăcesc prin aceasta și sentimentele onoraților Mei colegi.

Însă nu este momentul de a plânge pe aceia cari nu mai sunt; munca lor, activitatea lor, firea lor, să ne fie nouă, generației de astăzi și celei de mâine, un imbold pentru nouă muncă, nouă activitate.

Mă găsesc dar și cu sentimentul de bucurie plină de nădejde în mijlocul D-voastre pentru întâia dată ca Protector și Președinte de onoare și vă aduc cu acest prilej mulțumirile Mele călduroase pentru demnitatea ce Mi-ați oferit.

În aceste zile de grele griji și de uriașă răspundere, Mi-a fost o adâncă mângâiere sufletească, când am aflat că sesiunea anuală de estimp a fost inaugurată prin proclamarea Mea ca Protector și Președinte de onoare și încă prin o rezoluțiune cu totul gingașă, aceea de a primi pe Regina, prea iubită Mea soție, între Membrii de onoare. Mândră de această nouă demnitate, Ea asistă azi pentru prima oară, de drept, la ședința acestui învățat corp și prin Mine Ea vă aduce vouă, noilor Ei colegi, adânc simțita Sa recunoștință.

Una din cele mai înalte podoabe ale unei femei netăgăduit este cultul frumosului; el înalță sufletul și puri-

fică mintea; și blagoslovită este ființa care a primit dela natură darul de a tălmăci altora concepția frumosului prin pensulă sau prin pană.

Poeta pe Tronul țerii, pe care cu fală Academia o numără între membrii ei de onoare, Regina *Carmen Sylva*, a călăuzit pe nepoată, cu dragostea unei mame, pe potecile înflorite ale gândului poetic și ale frumosului și Ea a îndemnat-O să dea la lumină ceea ce de mult luase formă în sufletul și în mintea soției Mele.

Ultimul imbold însă, pentru a picta și cu pana, I l-a dat dragostea ce-I umple inima de frumusețile scumpei noastre țeri.

Ea a înțeles farmecul iernii, când giulgiul tainic al zăpezii acopere munții și șesurile noastre; Ea s'a înveselit cu natura întregă, când primăvara îmbracă câmpiile noastre cu haina lor cea înflorită de mireasă. Apusul soarelui al serilor de vară, când scaldă holdele cu razele lui aurii, face să vibreze și în inima Ei acorduri calde. Pacea toamnei, când Cel-de-Sus revarsă purpura pe frunzele codrului, îi vorbește de dor împlinit și de liniște sufletească. Mai sunt și cântecele noastre populare, este sufletul sănătos și plin de viață ce-l găsim în poezia și filozofia poporului nostru, ce au împins-O a înlocui pensula cu pana, și de aceea am salutat cu atâta plăcere numirea Reginei ca membru onorar al Academiei.

În anul 1890, când am fost primit în sânul Academiei, bătrânul Kogălniceanu, atunci Președintele ei, Mi-a adresat următoarele cuvinte:

«Noi bătrânii ne ducem, dar salutăm pe junele Principe, ale cărui forțe ne vor întineri în restul zilelor noastre și vor îmbărbăta la muncă pe cei cari rămân în urma noastră».

Eu unul n'am uitat cuvintele acestui mare om de Stat și de litere și dacă interesul viu și necurmat, ce-l port și voi purtă mereu acestui institut de înaltă cultură, poate contribui a vă îndemna la o activitate neconținută și o

muncă încordată, aş salută cu mare mulţumire, dacă tinerele elemente, cari închină forţele lor studiului ştiinţific, ar deveni demnii urmaşi ai generaţiunilor cari au pus temelie Academiei şi cari au clădit-o, până a ajuns locaşul frumos, sub al cărui acoperiş se întrunesc bărbaţii de ştiinţă din toate colţurile unde răsună frumoasa şi mult duioasa limbă română.

Să lucrăm deci neconţinut cu gând curat pentru dezvoltarea tot mai largă a culturii neamului; să nu cruţăm nici timp, nici muncă pentru a cunoaşte cât mai amănunţit istoria lui — călăuză nepreţuită pentru a ne cunoaşte pe noi înşine; — să cultivăm, să păstrăm cu sfinţenie şi gelozie limba noastră, să ne îndeletnicim a-i da în scrierile noastre şi în vorbire chipul cel mai curat; să ne ferim de străinisme, în locul cărora vom găsi în bogata comoară a limbii vorbe româneşti.

Lucrând astfel, nu numai că facem operă culturală, împlinim şi un act de patriotism.

Academia are frumoasa menire de a da pilda cea bună în această privinţă.

Dar şi ştiinţa adevărată, ştiinţa de care deja Confucius spunea într'una din maximele lui, că nu cunoaşte hotare, ştiinţa care nu cunoaşte etate şi nici numără ani, căci trăeşte fără sfârşit, găsi-va, sunt sigur, ca totdeauna, aşă şi în viitor, limanul ei sfânt sub aripele materne ale Academiei.

Ca instituţia noastră să propăşească mereu înainte, şi pe câmpul acesta atât de vast, să ajungă a fi un adevărat focar ştiinţific, care să răspândească razele lui binefăcătoare şi departe peste hotarele noastre, — aceasta este una din cele mai dulci urări ale Mele.

Ca fiecare om, ca fiecare popor, aşă şi fiecare instituţie trebuie să aibă înaintea ochilor şi înaintea minţii un ideal. Ştiu bine că idealul, când e vorba de ştiinţă, rămâne totdeauna o dorinţă, dar prin muncă încordată, tot vom

putea ajunge până la un înalt grad de perfecție și Mi se pare că faptul că invențiunile, descoperirile nouă, ne deschid noi orizonturi, ne arată căi noi de cercetare, fac știința atât de atrăgătoare și ne împing mereu înainte, nepermițându-ne să ne oprim la jumătate drum.

Publicațiunile Academiei, pe cari le urmăresc cu mult și viu interes și din cari un număr important are o valoare reală, Imi sunt cea mai sigură cheazășie, că ne găsim pe o cale bună și că bunavoință nu lipsește; totuș nu vă zic astăzi cu Propertius: «In magnis et voluisse sat est»; cine urmează această maximă a prietenului lui Ovidiu, se oprește pe drum și noi a ne opri nu voim.

Deci, mereu înainte în opera noastră și atuncea rodul muncii nu va întârzi să se arate într'o lumină strălucitoare. Sprijinul Meu vă este asigurat.

Incăodată vă mulțumesc, scumpi Colegi, pentru primirea călduroasă ce Ne-ați făcut, Reginei și Mie, și felicit din inimă pe noii premiați, sfătuindu-i să nu se odihnească pe laurii culeși, ci din contră, să considere succesul câștigat ca un puternic îndemn pentru nouă activitate tot mai rodnică.

CUVÂNTARE

ROSTITĂ CU OCAZIUNEA SERBĂTORII
JUBILEULUI DE 50 ANI AL ACADEMIEI

Ș E D I N Ț A D E L A 14 M A I U 1919

M. S. REGELE, deschizând ședința, rostește următoarea cuvântare:

Evenimentele războinice ne-au împiedecat să prăznuim așa cum am fi dorit, în anul 1916, jubileul Academiei Române. O putem face azi cu inimă recunoscătoare către Pronia cerească, când visul atâtor generații de vrednici Români s'a înfăptuit. Am venit dar cu deosebită bucurie în mijlocul Domniilor Voastre, împreună cu Regina și cu Principele Moștenitor, ca după acești ani de lupte grele și mari să reluăm firul însemnatelor preocupări de cultură ale Academiei Române, sărbătorind roadele unei activități de jumătate de secol.

În lupta sfântă pentru unirea tuturor Românilor, Academia Română și-a avut partea ei importantă pe terenul cultural; de aceea, izbânda Țerii este și izbânda ei. Când din imboldul lui N. Kretzulescu și al lui C. A. Rosetti s'au pus bazele Societății literare cu scopul de a se ocupa mai ales de limba și literatura română, alegerea întâilor membri ne arată gândul de înalt patriotism ce a călăuzit generația din 1866, care, bine încredințată că numai pe baza unității de limbă și cultură se poate clădi trainic viitorul unei națiuni, a reunit în cercul restrâns al viitoarei Academii pe bărbații luminați din toate ținuturile românești, și astfel România Mare de azi își găsiă de o jumătate de secol patria comună sub acoperișul tânărului așezământ.

Aruncând privirile asupra istoriei noastre, rămânem uimiți, cum neamul românesc a putut ieși biruitor din atâtea greutăți, din atâtea primejdii, și cum n'a fost înghițit de prăpastia ce adeseori se deschideă în drumul lui. Cetînd

și recetind însă poezia populară, găsim cheia acestei extraordinare puteri de împotrivire. În doinele și cântecele lui se oglindește toată durerea acestui popor, care cu atâta trudă s'a luptat cu vremurile întunecate ce stânjeniau sborul lui spre soare, dar în clipele de cele mai negre restriște tot din poezia populară trăgea nădejdea într'un viitor mai fericit, în ea găsiă forțe nouă ce-l îmbărbătau în lupta uriașă pentru existență. În ea se poate ceti, ca într'o carte deschisă, toată gândirea, toată simțirea, întreagă filozofia, atât de simplă și totodată atât de adâncă, a unui popor care azi ca plugar trage brazda cea adâncă în ogorul său, punând într'însa toată nădejdea anului, mâine ca ostaș credincios Țerii și Tronului, făcând scut din pieptul său, luptă și moare ca un erou cu un zâmbet pe buze. I-am urmat la muncă pașnică pe acești copii ai unui sol roditor și am admirat răbdarea lor; i-am văzut în luptă și am binecuvântat avântul lor; dar când pe front am ascultat doinele lor, atunci în inima Mea s'a înfipt încă mai tare convingerea nestrămutată că un popor care în toiul luptei își tălmăcește cugetul și simțirea în versuri, că un atare popor nu poate pieri. Și multe dintre aceste poezii, culese sub bubuitul tunului, sunt așa de frumoase ca cugetare și ca limbă, că ele merită să fie cunoscute mai pe larg.

Academia Română, prin menirea ei, eră chemată să fie păzitorul credincios al limbii și al culturii naționale, în timpul când întemeietorul Dinastiei, atât de strâns legată de institutul nostru științific, își închină toată munca pentru câștigarea neatârării și clădirea Regatului, sprijinit fiind în opera sa de o pleiadă de bărbați luminați, dintre cari un număr însemnat au fost podoaba acestei învățate adunări. Dumnezeu a binecuvântat munca Domniilor Voastre; atât de roditoare pe terenul istoric, științific și literar. Semintele aruncate, cu credință și cu dragoste, în ogorul întelenit al culturii românești, în curgerea de jumătate de

veac și-au adus rodul însutit. Iar lupta pentru unitatea limbii ne-a condus prin vitejia ostașului român la sfârșirea granițelor vitrege dintre frați și la întregirea Statului Român în hotarele sale firești până la marginele graiului românesc. Doina de jale a marelui poet Eminescu:

«Dela Nistru pân' la Tisa
«Tot Românul plânsu-mi-s'a !»

a vrut Domnul să se preschimbe în cântec de vitejie și de biruință. Au căzut lanțurile cari ne împiedeau mersul liber, s'au prăbușit hotarele cari ne înnăbușiau, respirăvom în voie și mai larg, după măsura întregului nostru neam.

Dar față de acest mare eveniment istoric al realizării visului de unire națională a tuturor Românilor în acelaș Stat și datoriile noastre se sporesc într'o măsură neînchipuită. Cele mai grele probleme de organizare economică și culturală ne stau înaintea și pentru a pași cu sorți de izbândă la sănătoasa lor deslegare, se cere, mai presus de toate, unirea în cugete și hotărîre la muncă fără răgaz a tuturor forțelor ce ne-au mai rămas în urma grelelor jertfe ale războiului.

Nu mă îndoesc că Academia Română, căreia i-a fost dat să lupte cu atâta spor în domeniul pașnic al culturii unitare române, ne va da și în viitor pilda înălțătoare a unirii tuturor la muncă pentru trainica așezare a României Nouă pe care ne-a dăruit-o Dumnezeu.

CUVÂNTARE

ROSTITA CU OCAZIUNEA RECEPȚIUNII
SOLEMNE A D-LUI S. MEHEDIŢI

ŞEDINȚA DELA 6 IUNIE 1920

Președintele P. PONÎ întâmpină pe M. S. Regele cu următoarele cuvinte:

Sire,

Academia Română, plină de admirațiune pentru mărețele fapte ce ați desăvârșit în glorioasa Voastră Domnie, salută cu respect și iubire pe Primul Rege al tuturor Românilor.

Prin muncă grea, prin mari sacrificii, Maiestatea Voastră, în fruntea vitezei Voastre oștiri, ați realizat visul secular al neamului nostru și ne-ați dat România Mare. Toți Româniii dela Tisa până la Nistru și până la Mare sunt acum uniți într'un singur Stat.

Făcându-ne marea onoare de a primi să fiți Protectorul și Președintele de onoare al instituțiunii noastre și luând Insuș parte la lucrările noastre, Maiestatea Voastră ați arătat că voiți să faceți din Patria noastră nu numai un Stat mare și puternic, ci și un centru de civilizație și de propășire. Prin aceasta ați fost, Sire, deopotrivă de mare pe câmpul de victorie ca și în artele păcii.

Academia Română Vă prezintă expresiunea profundului său devotament și urează Maiestății Voastre, Maiestății Sale Reginei și întregii Familii Regale ani mulți și fericiți pentru a continua opera providențială a înălțării Patriei și neamului.

MAIESTATEA SA REGELE mulțumește prin următoarele cuvinte:

Este pentru Mine o mare plăcere că Mă găsesc în mijlocul colegilor Mei.

Plăcerea Mea este cu atât mai mare cu cât este vorba de primirea a noi membri în sânul acestei înalte instituții de cultură.

Cu ajutorul lui Dumnezeu și al iubitului Meu popor am făcut România Mare.

Pentru îndeplinirea acestei mărețe opere, pregătirea sufletelor se datorește în mare parte și duhului care a prezidat această învățată adunare a tuturor bărbaților de seamă ai întregului neam românesc.

Ei ne-au ajutat cu sufletul și cu operele lor la realizarea visului nostru secular.

CUVÂNTARE

ROSTITA CU OCAZIUNEA CENTENARULUI
LUI TUDOR VLADIMIRESCU

Ș E D I N Ț A D E L A 6 I U N I E 1 9 2 1

REGALĂ
M. S. REGELE
M. S. REGELE

Președința M. S. REGELUI însoțit de A. S. R. Principele Moștenitor Carol.
M. S. REGELE zice:

Simt totdeauna o vie plăcere când Mă pot găsi în mijlocul Domniilor Voastre.

Intr'o serie de ședințe Academia a sărbătorit memoria lui Alecsandri, marelui nostru poet, care, tălmăcind în versurile sale inima și gândul poporului nostru, a făcut ca el să fie cunoscut și peste granițe. Academia va mai închină o ședință memoriei acelor membri, cari se odihnesc pentru vecie într'o altă lume. Dacă nu pot luă parte la aceste pioase manifestări, totuș, în gând depun și Eu o cunună de lauri pe mormântul acestor dispăruți.

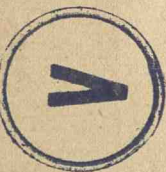
Am ținut să viu astăzi împreună cu fiul Meu, căruia I-ați făcut deosebita cinste a-l alege ca membru onorific al acestei înalte instituțiuni culturale, ca să asist la ședința în care comemorăm pe Tudor Vladimirescu, acest mare erou național.

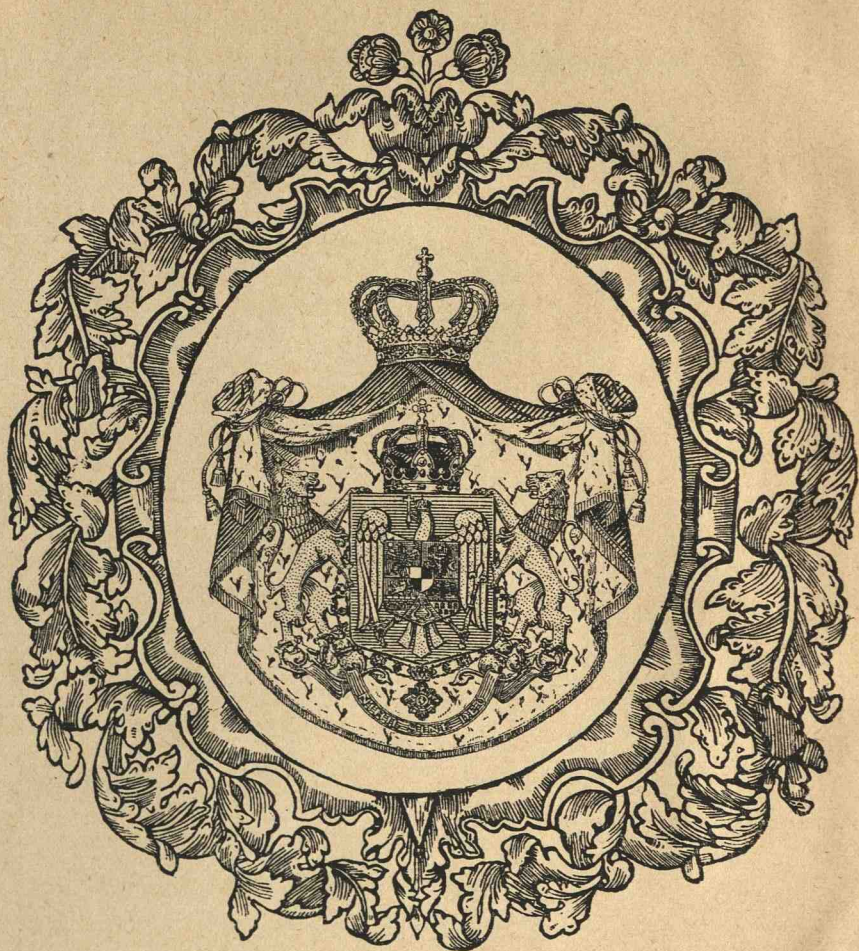
Ieșit din pătura cea mai sănătoasă a țărănimii române, Tudor Vladimirescu este întâiul, care, în timpuri întunecoase, a deșteptat spiritul național și a fost inițiatorul acelei mișcări, ale cărei consecințe — neprevăzute poate de dânsul — au fost toate evenimentele mari, cari s'au perindat în vieța țerii, până ce am ajuns în zilele noastre, la înfăptuirea unității noastre naționale.

Mă folosesc de acest prilej spre a vă reînnoi sentimentele Mele de dragoste pentru Academie și viul interes, cu care urmez lucrările ei, sentimente ce am moștenit,

ca o plăcută datorie, dela neuitatul Meu Unchiu și pe cari sunt sigur că și fiul Meu le va păstră atunci, când, odată, el va ocupa scaunul ce-l ocup aci.

Din tot sufletul fac cele mai calde urări pentru prosperitatea Academiei Române.

CUPRINSUL

	Omagiul Academiei către MM. LL. Regele și Regina cu ocaziunea încoronării.	3
1890, Martie 16.	Cuvântare rostită cu ocaziunea proclamării A. S. R. Principelui Moștenitor Ferdinand ca Membru Onorar, după discursul Președintelui Academiei, M. Kogălniceanu, și răspunsul M. S. Regelui	7
1905, Martie 15.	Cuvântare rostită la deschiderea sesiunii generale din 1905, prin care răspunde la alocuțiunea adresată de Președintele Academiei, I. Kalinderu	15
1908, Aprilie 3.	Cuvântare prin care răspunde la salutul Președintelui Academiei, A. Saligny	19
1915, Maiu 29.	Cuvântare rostită cu ocaziunea proclamării premiilor, prin care răspunde la discursul Președintelui Academiei, Dr. C. I. Istrati.	23
1919, Maiu 14.	Cuvântare rostită cu ocaziunea jubileului de 50 de ani al Academiei	33
1920, Iunie 6.	Cuvântare rostită după salutul Președintelui Academiei, P. Poni, cu ocaziunea recepțiunii solemne a d-lui S. Mehedinți.	39
1921, Iunie 6.	Cuvântare rostită cu ocaziunea centenarului lui Tudor Vladimirescu	43

Chenarul frontispiciului, din «Indreptarea Legii», 1652.

Inițiala dela pag. 3, din Triodul-Penticostar din 1550.

Chenarul din fruntea paginelor, din «Indreptarea Legii», 1652.

Finalul din josul paginelor, din Noul Testament, Alba-Iulia, 1648.

Chenarul dela sfârșit dimprejurul stemei României, din Biblia lui Șerban Cantacuzino, 1688.

TIPĂRIT DUPĂ INDICAȚIUNILE ACADEMIEI ROMÂNE DE
CULTURA NAȚIONALĂ

VERIFICAT
2007

BIBLIOTECĂ